

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

1. Lovforslagets formål

Formålet med lovforslaget er at ophæve bestemmelsen vedrørende jernbaneoverkørsler om, at det er vejbestyrelsen eller vejmyndigheden, som udarbejder forslag om sikkerhedsforanstaltninger, der skal godkendes af transportministeren. I stedet foreslås det at give ministeren en bemyndigelse til at fastsætte nærmere regler om godkendelsen, herunder om ansvaret for at stille forslag om sikkerheden, tilsynet og klageadgangen. Desuden foretages en mindre ajourføring af vejlovens terminologi på jernbaneoverkørselsområdet.

For at opretholde det høje sikkerhedsniveau i jernbaneoverkørslerne er det vigtigt, at der er en klar ansvarsdeling mellem de forskellige aktører på vej- og jernbaneanrådet samt et effektivt tilsyn.

2. Sikkerhedsforanstaltninger i jernbaneoverkørsler

2.1 Gældende ret

2.1.1 Lov om offentlige veje og lov om jernbane

Kap. 7 i lov om offentlige veje om forholdet til jernbaner indeholder regler om bl.a. sikkerhedsforanstaltninger i jernbaneoverkørsler, der er åbne for almindelig færdsel. Efter § 85 kan der fastsættes nærmere regler om disse foranstaltninger, der kan bestå af f.eks. oversigtsarealer, lyssignaler og automatiske bomanlæg. § 86, stk. 1, indeholder bestemmelser om, at forslag til nye eller ændrede sikkerhedsforanstaltninger skal forelægges for transportministeren, og at det er vejbestyrelsen eller vejmyndigheden, som efter inddragelse af jernbaneinfrastrukturforvalteren og politiet stiller forslagene. Efter § 86, stk. 2, kan der gives påbud om at etablere eller forbedre sikkerhedsforanstaltningerne, og i § 86, stk. 3, er fastsat, at der skal gives tilladelse, hvis sikkerhedsforanstaltningerne skal gøres mindre omfattende. Endeligt indeholder kap. 7 regler om, at det som udgangspunkt er statskassen,

som betaler for sikkerhedsforanstaltningerne, jf. § 86, stk. 5 og 6.

Lov om jernbane (jernbaneloven), jf. lovbekendtgørelse nr. 567 af 9. juni 2008, gælder også for jernbaneoverkørsler som en del af jernbaneinfrastrukturen og indeholder bl.a. regler om sikkerheden i kap. 8 c, herunder om fastsættelse af regler i § 21 h, tilsynet i § 21 i og j, tilladelser efter § 21 k og påbud efter § 21 l, stk. 3 og 4.

2.1.2 Ansvar for sikkerhed og tilsyn mv.

Jernbaneinfrastrukturforvalteren (Banedanmark) stiller forslag om sikkerheden i jernbaneoverkørslerne på statens jernbanenet i kraft af sit ansvar for jernbaneinfrastrukturen efter jernbanelovgivningen. Det kan være forslag om etablering af f.eks. signaler. Efter § 86, stk. 1, i lov om offentlige veje er det imidlertid vejbestyrelsen eller vejmyndigheden - dvs. Vejdirektoratet eller vedkommende kommune - som stiller forslag til transportministeren om nye eller ændrede sikkerhedsforanstaltninger vedrørende jernbaneoverkørslerne for så vidt angår den vejvendte del.

Hvad angår tilsynet med sikkerheden, er det Trafikstyrelsen, som efter regler i jernbanelovgivningen har tilsynet med, at jernbaneinfrastrukturforvalteren varetager sikkerheden for jernbanen, herunder for så vidt angår dele af jernbaneoverkørslerne. Trafikstyrelsens tilsyn kan overordnet set beskrives som et audit- og risikobaseret tilsyn, der i det væsentlige er funderet på jernbaneinfrastrukturforvalterens opstilling af nødvendige sikkerheds- og kontrolsystemer samt et tilsyn med, at jernbaneinfrastrukturforvalteren har en ansvarlig og effektiv sikkerhedsledelse. Tilsynet er baseret på almindelige kompetencer til at give tilladelser og udstede påbud, herunder påbud om eksempelvis at have sikkerhedsledelsessystemer. Disse regler gælder dog i dag ikke den del af sikkerhedsforanstaltningerne, der er omfattet af lov om offentlige veje, f.eks. vejvendte lyssignaler og bomanlæg (herefter benævnt vejvendte sikkerhedsforanstaltninger). Her består tilsynet alene af godkendelses- og påbudskompetencer direkte efter kap. 7 i lov om offentlige veje.